

W zakończeniu obrad Przewodniczący PROP, podkreślił wagę problemu ochrony środowiska przyrodniczego, któremu była poświęcona sesja oraz zakomunikował, że przedmiotem obrad następnej sesji PROP będą zagadnienia organizacyjne oraz prawne ochrony przyrody i przyrodniczego środowiska człowieka.

Aleksandra Bogucka

Z PARKÓW NARODOWYCH

Rezerwat ścisły im. prof. dr Władysława Szafera w Wolińskim Parku Narodowym

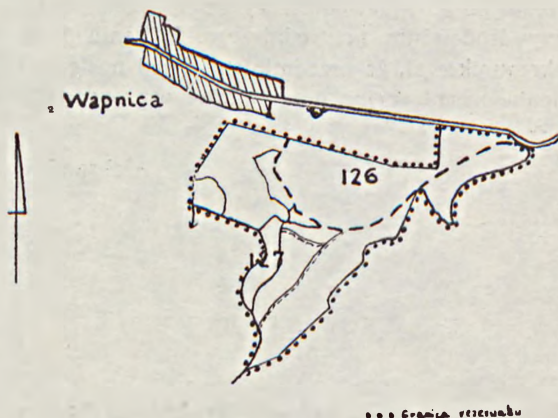
Na terenie Obwodu Ochronnego Trzciągowo, na południowym stoku Doliny Trzciągowskiej, w Wolińskim Parku Narodowym utworzony został rezerwat o powierzchni 50,58 ha, dla zachowania sędziwego drzewostanu bukowego o charakterze naturalnym. Przedstawia on zespół buczyny pomorskiej *Fagetum boreoatlanticum*. Przeciętny wiek drzewostanu wynosi około 125 lat. W runie licznie rośnie żywłec cebulkowy *Dentaria bulbifera*, którego tak obfite występowanie na obszarze buczyn Pomorza należy obecnie do rzadkości. Buki rosnące w rezerwacie odznaczają się prostymi, gonnymi i dobrze oczyszczonymi strzałami. Wszędzie występuje obfity nalot i podrost bukowy, zapewniający naturalne odnowienie drzewostanu.

W runie poza żywłcem występuje perlówka jednokwiatowa *Melica uniflora*, rzadka w Polsce kokorycz wątła *Corydalis fabacea*, storczyk bezzleleniowy — gnieźnik leśny *Neottia nidus avis*, niepozorna paproć podejrzon księżycowy *Botrychium lunaria*, pnącź wiciokrzew pomorski *Lonicera periclymenum*, gruszczyka jednostronna *Pirola secunda* i szereg innych.

Na pniach niektórych buków występują spiralne zgrubienia, spowodowane oplataniami pni przez wiciokrzew pomorski oraz powolnym zarastaniem pędów tego pnącza przez tkankę drzewną.

Rada Naukowa Wolińskiego Parku Narodowego na posiedzeniu w dniu 19 I 1987 roku nazwała ten wyjątkowo cenny rezerwat imieniem prof. dr Władysława Szafera inicjatora utworzenia nadmorskich parków narodowych w Polsce.

Dnia 23 maja 1971 roku w rezerwacie odsłonięto pamiątkowy głaz z wykutym napisem:

Ryc. 1. Szkic sytuacyjny rezerwatu ścisłego im. prof. dr Wł. Szafera w Wolińskim Parku Narodowym. — A sketch of the situation of the Szafer Memorial Strict Nature Reserve in the Wolin National Park. Dotted line denotes the boundary of the reserve

Ryc. 2. Fragment rezerwatu ścisłego im. prof. dr Wł. Szafera, utworzonego dla zachowania starego drzewostanu bukowego na południowym stoku Doliny Trzciąłowskiej w Wolińskim Parku Narodowym. — Part of the Szafer Memorial Strict Nature Reserve established to safeguard the old beechstand on the south-facing slopes of the Trzciąłowska Valley in the Wolin National Park. Fot. B. Jakuczun

Ryc. 3. Przewodniczący Rady Wolińskiego Parku Narodowego prof. dr S. Zajączek wygłasza przemówienie okolicznościowe, poświęcone zasługom prof. dr Wł. Szafera na uroczystości odsłonięcia pamiątkowego głazu narzutowego w dniu 23 maja 1971 r. — On May 23, 1971, on the occasion of the unveiling of the memorial erratic block, Prof. Dr. S. Zajączek, President of the Board of the Wolin National Park, delivered a speech, dedicated to late Professor Szafer. Fot. B. Jakuczun

REZERWAT ŚCISŁY

Im. Prof. Dr WŁADYSŁAWA SZAFERA

1886—1970

Na uroczystość odsłonięcia głazu przybyło wielu zasłużonych działaczy ochrony przyrody oraz liczni turyści. Po zagajeniu uroczystości przez dyrektora Parku Narodowego L. Niedzielskiego okolicznościowe przemówienie poświęcone zasługom prof. dr W. Szafera wygłosił przewodniczący Rady Parku prof. dr S. Zajączek. Opiekę nad rezerwatem powierzono pobliskiej Szkole Podstawowej w Wapnicy.

Piękną oprawą były uroczyste pieśni staropolskie w wykonaniu Chóru „Bryza” z Międzyzdrojów.

Odsłaniając głaz pamiątkowy w rezerwacie im. prof. Szafera Wołiński Park Narodowy uwiecznił imię największego polskiego przyrodnika.

Bogdan Jakuczun

Nowe jaskinie naciekowe w Ojcowskim Parku Narodowym

W związku z prowadzoną przez krakowskich grotolazów z Krakowskiego Klubu Turystyki Jaskiniowej PTTK i Sekcji Tatarnictwa Jaskiniowego Klubu Wysokogórskiego dokumentacją kartograficzną i fotograficzną jaskiń i „schronisk” znajdujących się na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego odkryto szereg nieznanych jaskiń i korytarzy. Odkryte zostały m.in. nowe partie w jaskini Ciemnej, jaskini Łokietka, oraz szereg nowych jaskiń w rejonie doliny Sąspowskiej. Do najciekawszych odkryć należy odkrycie jaskini Sąspowskiej oraz nowych partii w „schronisku” Jama Mała na Chelmowej Górze.

Otwór jaskini Sąspowskiej znajduje się w prawym (orograficznie) zboczu doliny Sąspowskiej, ok. 30 m nad jej dnem, nieco powyżej ujścia wąwozu Jamki. Otwór, choć dość duży, trudny jest do znalezienia. Wstępna partia jaskini znana była zapewne od dawna, mimo to jaskinia nie jest wzmiankowana w literaturze. Ogólna długość korytarzy w jaskini wynosi ok. 70 m. Za otworem wejściowym znajduje się komora o wymiarach 5×4 m, z której odchodzi w bok kilkumetrowy ślepy korytarz, oraz duży korytarz główny, prowadzący w głąb jaskini. Po 12 m doprowadza on do znacznego zwężenia, za którym znajduje się mała komora posiadająca ładną szatę naciekową. Z komory odchodzi ciasny korytarz w kształcie rury — o skalnym dnie. Wiosną 1967 dwaj grotolazi z KKTJ (W. Barski, Z. Korona), po pokonaniu tego ciasnego przejścia odkryli dalszy ciąg jaskini posiadający niezwykle bogatą szatę naciekową, rzadko spotykaną w naszych jaskiniach. Dalszą partię stanowi duży korytarz, którego wysokość osiąga miejscami 10 m; jego dno znajduje się ok. 3 m poniżej dna korytarza wstępnego. Nacieki zdobiące dno i ściany należą do prawie wszystkich znanych typów nacieków; spotykamy tutaj piękne draperie kilkumetrowej długości, pofałdowane, zachodzące jedna na drugą (ryc. 1), kilkumetrowe wodospady naciekowe, kolumny, dużą ilość stalaktyków i stalagmitów oraz pole pereł jaskiniowych znajdujących się poza misami naciekowymi. Nacieki zbudowane z krystalicznego kalcytu są barwy białej i brunatnoczerwonej. Na dnie korytarzy znajdują się niewielkie zbiorniki wodne. Koniec jaskini stanowi zwężający się korytarz zarośnięty naciekami.